

Úvod

Na základě výsledků z předchozích analýz se formulovala Vize a strategické cíle rozvoje území MAS Zubří země (představa o budoucí hospodářské, sociální a kulturní situaci) a jsou navrženy prioritní oblasti rozvoje. Stanovení priorit navazuje na výběr problémových oblastí (např. rozvoj technické infrastruktury, rozvoj podnikání atd.) vytýčených na základě profilu a SWOT analýzy území MAS Zubří země a na základě diskuse členů. Stanovení prioritních oblastí tvoří ukazatele pro rozhodování o nutných opatřeních a rozvojových aktivitách, které povedou k naplnění představ, vyjádřených strategickými cíli.

Strategické plánování je strukturovaný a systematický proces, jehož výstupem je realistický, důvěryhodný a všeobecně přijatelná ISRÚ. Při tvorbě Integrovaného plánu rozvoje byla velmi důležitá spolupráce všech zainteresovaných subjektů. Tedy zpracovatele na jedné straně a členů MAS Zubří země a zástupců z území MAS Zubří země na straně druhé. Členové MAS byli od počátku prací seznámeni se všemi kroky, které zpracovatel činí. Velmi důležitá byla i průběžná spolupráce s dalšími subjekty na území MAS (podnikatelé, zemědělci, zájmová sdružení, občanská sdružení, sociální partneři, NNO, samospráva, občané atd.). Integrovaný plán rozvoje území MAS Zubří země je velmi významný dokument, který vychází z potřeb daného území.

Předkládaná „pracovní“ verze Integrovaného plánu rozvoje je určena pro všechny členy MAS Zubří země a zástupce 69 obcí z území působnosti. Jejich úkolem je oponentura, doplnění popř. schválení navržené vize, strategických cílů, priorit a navržených opatření a aktivit.

1. STRATEGIE

1.1 Priority a cíle

Hlavní strategickou vizí a cílem ISRÚ 2014 – 2020.

„ZUBŘÍ ZEMĚ – ATRAKTIVITA A UDRŽITELNOST PRO BUDOUCNOST“

Na základě výsledků SWOT analýzy a s přihlédnutím ke specifikám území MAS zjištěným v rámci tvorby analytické části území byla navržena základní strategická linie ISRÚ MAS Zubří země. Ta je strukturována v následujících úrovních:

- Vize – dlouhodobí cíl, který je formulován jako stav, kterého by mělo být realizací strategie v horizontu 7 až 10 let dosaženo
- Prioritní osy – prioritní cíle, které udávají směr strategie a specifikují oblasti, které jsou pro rozvoj regionu stěžejní
- Globální cíle – všeobecné cíle, které specifikují vazbu mezi vizí a orientací jednotlivých prioritních os
- Opatření – cesty, prostřednictvím kterých by mělo být dosahováno vize a globálních cílů (vymezují podporované aktivity)

SWOT analýza ukázala, že oblast Zubří země potřebuje nutně pomoc. Nemálo lidí odtud odchází pryč, protože region „chudne“ a potýká se s řadou problémů. Počínaje špatným dopravním spojením, stavem infrastruktury, přes nízké mzdy, malé množství podnikatelských subjektů až po nedobrou stav veřejných služeb.

Situace v regionu není opravdu jednoduchá, největší nadějí jsou určitě samotní místní lidé, kteří jsou velmi pracovití a aktivní – stačí si projet místní vesnice. Jenže ne vše je možné zvládnout vlastními silami. Pokud se dočkají pomoci, je nepochybné, že situace ve zdejší regionu se zlepší, což bude patrné v řadě oblastí.

Hlavní témata vyjadřují to, čeho bude realizací strategie dosaženo a čím přispěje k naplnění strategické vize MAS.

Strategická rozvojová vize MAS Zubří země byla konkretizována plénem MAS následovně:

Území MAS Zubří země bude v horizontu 7 až 10 let:

- *Atraktivním regionem vytvářející výborné zázemí pro trvalé bydlení v poklidném venkovském prostředí v přímé vazbě na dostatečné pracovní příležitosti, zdravé životní prostředí, při kvalitní dostupnosti obchodu a služeb v nedalekých městských centrech.*
- *Regionem respektující tradice a stavějící na zásadách trvale udržitelného rozvoje s maximální šetrností k životnímu prostředí.*
- *Regionem, jehož ekonomika je založena na rozvoji malého a středního podnikání využívající vnitřní potenciál území.*

- *Regionem, který díky atraktivnímu krajinnému rázu, zachovalému charakteru venkovských sídel a široké nabídce kulturně-historických památek, je vyhledávaným rekreačním územím a cílovou destinací pro turisty preferující tradiční i moderní formy cestovního ruchu.*

Na základě výše uvedené vize a s využitím poznatků ze SWOT analýzy a dalších analytických postupů směřovaných ke zjištění rozvojových potřeb území MAS byly plénum MAS po předchozí debatě v rámci širších pracovních skupin složených ze zástupců dotčených obcí MAS a ostatních členů MAS definovány prioritní osy, globální cíle a opatření.

Prioritní osy, Globální cíle a Opatření:

Prioritní osa č. 1: Ekonomická prosperita a udržitelné hospodaření v krajině

Specifikace rozvojové vize prostřednictvím **globálních cílů:**

- *Zajistit vznik nových pracovních míst a rozvoj stávajících podporou drobných forem podnikání při zachování různorodosti venkovské ekonomiky.*
- *Usilovat o návrat stabilních a stabilizujících ekologických systémů do krajiny. Postupně restrukturalizovat využívání krajiny do trvale udržitelné podoby, zejména jejich zvlášť citlivých částí. Dosáhnout příznivých životních podmínek v obcích.*
- *Podpora zemědělství, hospodářského růstu a konkurenceschopnosti založené na místní tradici a zvyšování přidané hodnotě místních surovin.*

Prioritní osa č. 1, resp. definované globální cíle budou naplňovány prostřednictvím realizace následujících sedmi opatření:

- 1.1 Podpora zaměstnanosti a vzniku nových pracovních míst
- 1.2 Podpora rozvoje podnikatelských aktivit
- 1.3 Konkurenceschopná zemědělská produkce a potravinářství
- 1.4 Udržitelné hospodaření v lesích
- 1.5 Kvalitní vodní zdroje a zachovalý krajinný ráz
- 1.6 Ochrana ŽP a jeho osvěta
- 1.7 Rozvoj odpadového hospodářství

Prioritní osa č. 2: Vytváření podmínek pro život na venkově

Specifikace rozvojové vize prostřednictvím **globálních cílů:**

- *Zvyšování atraktivity sídel pro bydlení zlepšováním vzhledů obcí a veřejných prostranství a zaváděním opatření prevence kriminality.*
- *Zkvalitnit dopravní a technické infrastrukturu především ve vazbě na zvyšování kvality života v obcích.*

Prioritní osa č. 2, resp. definované globální cíle budou naplňovány prostřednictvím realizace následujících devíti **opatření**:

- 2.1 Úprava veřejných prostranství
- 2.2 Modernizace dopravní infrastruktury
- 2.3 Podpora veřejné dopravy
- 2.4 Podpora výstavy technické infrastruktury
- 2.5 Energeticky efektivní budovy
- 2.6 Podpora udržitelnosti veřejných služeb
- 2.7 Podpora bydlení
- 2.8 Bezpečný veřejný prostor a účinná prevence kriminality
- 2.9 Podpora mezisektorové spolupráce a rozvojového plánování

Prioritní osa č. 3: Lidé, život na obci a volný čas

Specifikace rozvojové vize prostřednictvím **globálních cílů**:

- *Zvýšení kvality lidských zdrojů prostřednictvím tvorby nabídky dalšího vzdělávání a zvyšováním využitelnosti a aktivit místních vzdělávacích zařízení.*
- *Podpora zařízení pro specifické skupiny obyvatel s důrazem na rozvoj sociálních a zdravotnických služeb.*
- *Rozvoj místní kultury a tradic jako stmelujícího prvku venkovské komunity, posilování sounáležitosti a patriotismus u obyvatel obcí.*
- *Vybudování a obnova zařízení pro realizaci kulturních a volnočasových aktivit obyvatel.*

Prioritní osa č. 3, resp. definované globální cíle budou naplňovány prostřednictvím realizace následujících šesti **opatření**:

- 3.1 Podpora zvyšování kvalifikace pro trh práce
- 3.2 Rozvoj sociálních služeb
- 3.3 Zvyšování kvality školských zařízení
- 3.4 Podpora akcí a volnočasových aktivit
- 3.5 Zkvalitnění infrastruktury pro volný čas
- 3.6 Kvalitní a dostupná zdravotní péče

Prioritní osa č. 4: Podpora rozvoje cestovního ruchu a péče o kulturní dědictví

Specifikace rozvojové vize prostřednictvím **globálních cílů**:

- *Rozvoj rekreace, tradičních i moderních forem cestovního ruchu založených na potenciálu zdejšího přírodního prostředí a kulturně-historických památek.*
- *Zkvalitnit základní a doprovodnou infrastrukturu cestovního ruchu.*
- *Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova*

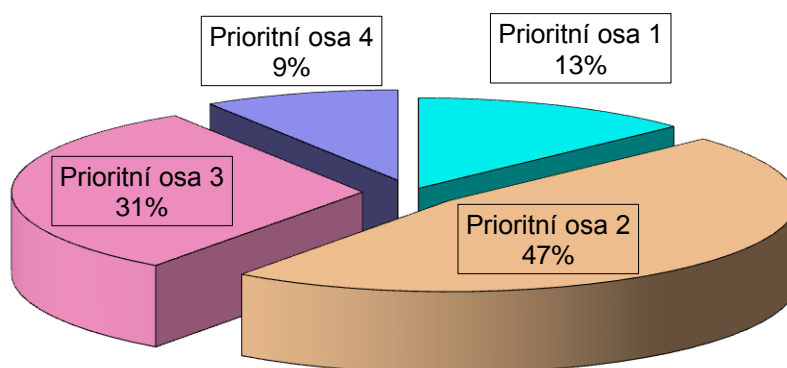
Prioritní osa č. 4, resp. definované globální cíle budou naplňovány prostřednictvím realizace následujících čtyř **opatření**:

- 4.1 Zkvalitnění propagace regionu a spolupráce subjektů v cestovním ruchu
- 4.2 Posilování a rozšiřování stávající turistické nabídky
- 4.3 Budování a zkvalitňování infrastruktury cestovního ruchu
- 4.4 Zachování kulturního dědictví a kulturních tradic

1.2 Způsob dosahování cílů a priorit

Naplňování cílů a priorit bude realizováno prostřednictvím opatření, v rámci kterých budou finančně podpořeny konkrétní projekty, u kterých bude jasně prokázána schopnost přispět k naplnění vizí a cílů obsaženým ve ISRÚ. V rámci tvorby ISRÚ byly osloveni všichni členové MAS, všechny dotčené obce a subjekty dotazníkovým šetřením, aby zformulovaly své potřeby prostřednictvím projektových záměrů. Tímto způsobem bylo sesbíráno více jak **562** projektových námětů, které jsou v souladu se zaměřením ISRÚ a které dávají předpoklad, že ISRÚ skutečně reaguje na potřeby území a lidí, kteří v tomto území žijí a že je zde potenciál i ochota pro jeho realizaci.

Zaměření projektových záměrů obsažených v Zásobníku projektů v rámci jednotlivých prioritních os ISRÚ

Vývoj ISRÚ a jeho přínosů pro dané území v dlouhodobější perspektivě

V dlouhodobější perspektivě očekáváme, že postupná realizace ISRÚ povede k dosažení stavu, který je formulován rozvojovou vizí. Prostřednictvím monitoringu a evaluace plnění ISRÚ bude důsledně dohlíženo na to, aby se strategie ubírala všeobecně odsouhlaseným směrem. V případě zjištění zásadních změn v podmínkách regionů, případně potřeb subjektů zde působících, bude zvážena možnost aktualizace ISRÚ tak, aby i v budoucnu reagovala na dlouhodobé potřeby území.

Soulad cílů a priorit s trvale udržitelným rozvojem

Při formulaci cílů a priorit bylo důsledně vyžadováno, aby směřování strategie bylo v souladu s trvale udržitelným rozvojem regionu. V podmínkách území MAS Zubří země je podmínkou trvale udržitelného rozvoje ochrana kvalitního životního prostředí, rozvoj ekonomických aktivit založených na podpoře drobných podnikatelů a v neposlední řadě kvalitní mezilidské vztahy uvnitř komunit obcí, které sjednotí síly nezbytné k rozvoji společně využívaného a obývaného území. Všechny tyto faktory jsou v rámci jednotlivých prioritních os řešeny.

1.3 Zapojení inovačních prvků

Inovační povaha z všeobecně vnímaného pohledu jejího vzniku a poslání spočívá především v tom, že:

- rozdělení dotačních prostředků určených na rozvoj území bude v budoucnu rozhodováno se znalostí podmínek přímo v místě určení;
- je využíváno metod vzájemně kombinující lidské a finanční zdroje doposud málo spolupracujících podnikatelských, veřejných a neziskových subjektů vedoucí k efektivnímu využití lidského a i ekonomického potenciálu daného území;
- je vytvářena organizací, která plánovaně a cíleně sdružila všechny nezávislé subjekty ze všech rozhodujících oblastí;
- prostřednictvím této organizace se zvýší podíl občanů na řízení a rozhodování o všech otázkách rozvoje života v oblasti.

Doposud byly rozvojové záležitosti území řešeny izolovaně na úrovni jednotlivých obcí, maximálně pak na úrovni jednotlivých mikroregionů nebo svazků obcí. Díky vzniku a očekávané realizaci ISRÚ se tento přístup změní, přičemž bude zachována potřeba reagovat na potřeby dílčích částí, ale bude zde doplněn prvek celoregionálního dopadu, který umožní koordinovat celkový rozvoj území.

Specifickou inovativní povahu předložené ISRÚ, která je důležitá pro efektivní nastartování rozvoje území trvale udržitelným způsobem, můžeme doložit následujícími charakteristikami:

- **Podpora místních podnikatelských aktivit**

Základním cílem podpory drobného podnikání je vyšší využití vnitřního potenciálu území, tedy pracovních sil a ostatních místních zdrojů a předpokladů. Pro další rozvoj je pokrytí území širokým spektrem malých podniků a provozoven velice důležité. Je to dáno jednak roztroušenou sídelní strukturou a jednak odlehlostí vzhledem k hlavním dopravním tahům a z toho plynoucí ztíženou dopravní dostupností, která v konkurenci s jinými územími významně snižuje investiční atraktivitu území pro velké investory.

- **První propojení dílčích záměrů a projektů v území MAS Zubří země – efektivní využití tradičních zdrojů území se stávajícím potenciálem**

Prozatím byla spolupráce místních samospráv a soukromého sektoru spíše výjimečná. Strategie rozvoje mikroregionu dává jedinečnou příležitost spojit roztržštěné síly a kapacity jednotlivých partnerů a společně dosáhnout vytýčených cílů strategie tohoto záměru i celkové strategie rozvoje regionu.

Jako příklad lze uvést:

- *Možnost úzké spolupráce místních samospráv s neziskovými organizacemi a využití této spolupráce jak při samotném rozvoji a propagaci měst a obcí, tak služeb poskytovaných NNO např. v oblasti vzdělávání, v prevenci kriminality, společné zlepšování nabídek volnočasových aktivit dětí a mládeže v obcích apod.*

- **Participace veřejnosti na rozvoji regionu - netradiční způsoby řízení, zapojení místních obyvatel do rozhodovacího procesu a realizace záměru**

Místní akční skupina zvolila formu zpracování strategie rozvoje vlastními silami, pouze za pomoci některých odborníků záměrně právě proto, aby byl využit potenciál vlastních lidských zdrojů zevnitř MAS a aby bylo zaručeno, že zpracovatelé projektu jsou dokonale seznámeni s místními podmínkami. Zpracovatelé dokumentů jsou sami členy MAS a žijí v dané oblasti, mají k oblasti osobní vztah.

Programový výbor je tvořen zástupci všech aktérů místního partnerství. Ke komunikaci mezi aktéry partnerství je zcela netradičně využíváno všech nástrojů moderní informační společnosti. Rozpracované dokumenty byly umístěné k veřejnému připomínkování na vlastních internetových stránkách MAS, veřejná správa, podnikatelé i nezisková sféra (členové MAS) jsou o aktivitách informováni prostřednictvím internetu a formou e-mailů.

Největším přínosem ISRÚ je vybudování organizační struktury pracující na principu partnerství a spolupráce všech místních aktérů rozvoje území. Řada podporovaných aktivit bezprostředně navazuje na investiční činnosti jednotlivých obcí. MAS Zubří země tak působí jako koordinační orgán pro rozhodující aktivity realizované v dotčeném území a poskytuje všestrannou podporu při řešení místních rozvojových záměrů.

1.4 Integrační prvky strategie

Integraci území je věnováno opatření 2.9. Integrovaný strategický plán rozvoje území je jednou z možností, jak tři rozdílné mikroregiony sblížit a najít alespoň některé společné zájmy a možnosti rozvoje.

V předložené ISRÚ jsou integračními prvky zejména:

- sama existence společného rozvojového programu,
- vzájemná spolupráce v rámci místní akční skupiny
- vytváření společných projektů přesahujících „vnitřní hranice“
- společná reprezentace navenek (spolupráce s jinými MAS, vyjednávání s obcemi s rozšířenou působností, s orgány kraje apod.),
- společná propagace území,

- odlišnost území může být prospěšná i k vzájemnému porovnávání „různých venkovů“,
- naplňování strategie v rozdílných podmínkách tří oblastí.

Při hledání projektů spolupráce (s jinými MAS, v budoucnu snad i s jinými právníckými osobami, podnikateli apod.) je možné tuto odlišnost využívat a nabízet pestrou paletu možností ke spolupráci. Získané zkušenosti je pak možné využít k rozvoji celého území.

1.5 Akční plán

- Způsob dosahování cílů a priorit bude prostřednictvím Programových rámců a individuálních projektů.

1.6 Finanční plán

Finanční plán bude vycházet z absorpční kapacity území MAS, která byla zjištěna na základě sběru připravovaných projektových záměrů místními subjekty při tvorbě zásobníku projektů. Rozdělení jednotlivých projektů do kategorií a následně mezi jednotlivé priority a fiche dává možnost určit podíly alokací mezi jednotlivé prioritní osy i jednotlivé opatření. Na základě projektových záměrů obsažených v Zásobníku projektů můžeme hrubý rámec absorpční kapacity regionu odhadnout minimálně na cca 1000 mil. Kč. Reálné možnosti zajištění realizace konkrétních projektů však z titulu reálných finančních možností obcí, neziskových organizací i místních podnikatelů může být absorpční kapacita ve skutečnosti výrazně nižší.

Čtyři prioritní oblasti pokrývají naprostou většinu potřeb regionu. Zahrnuje také oblasti, které jsou z pozice MAS velmi obtížně řešitelné – nezaměstnanost a větší investiční akce, jakými jsou například ČOV, kanalizace nebo dopravní stavby.

1.7 Kvantifikované a měřitelné indikátory výsledku

- Budou zpracovány k jednotlivým programovým rámcům, anebo k jednotlivým opatřením a prioritám.